

EEN GOED GEWETEN

Door: Gregg Bing

<u>Inhoud:</u>	(blz)
0)-Inleiding	(1)
1)- Wat is het geweten?	(2)
2)- Hoe kwam de mens aan een geweten?	(3)
3)- Hebben alle mensen een geweten?	(4)
4)- Waarom werd de mens een geweten gegeven?	(5)
5)- Is het volgen van ons geweten goed genoeg?	(6)
6)- Moeten we ons geweten onze gids laten zijn?	(8)
7)- Als niet ons geweten onze gids is, wat moet dan onze gids zijn?	(10)
8)- Is het geweten belangrijk voor een gelovige?	(12)
9)- Paulus instrueerde Timotheüs....	(15)
10)- Paulus vertelde Timotheüs....	(16)

Inleiding

Terwijl Jezus in de tempel zat om de mensen te onderwijzen, sleepten de schriftgeleerden en Farizeeën een angstige vrouw naar binnen en plaatsten haar in hun midden en zeiden: "Meester, deze vrouw werd betrapt op overspel. Nu heeft Mozes in de wet ons bevolen dat zulke gestenigd moeten worden, maar wat zegt U?". Deze Joodse heersers testten Jezus en probeerden een beschuldiging te vinden om tegen Hem in te brengen. Jezus draaide de zaak echter om en confronteerde hen met een moreel dilemma van henzelf. Eerst bukte Jezus zich en begon met zijn vinger op de grond te schrijven, en deed alsof Hij ze niet hoorde. Toen ze Hem bleven bevragen, richtte Jezus Zichzelf op en zei: (zie vers 7b).

*"Johannes 8:2-8: 2 En des morgens vroeg kwam Hij wederom in den tempel, en al het volk kwam tot Hem; en nedergezeten zijnde, leerde Hij hen. 3 En de Schriftgeleerden en de Farizeen brachten tot Hem een vrouw, in overspel gegrepen. 4 En haar gesteld hebbende in het midden, zeiden zij tot Hem: Meester, deze vrouw is op de daad zelve gegrepen, overspel begaande. 5 En Mozes heeft ons in de wet geboden, dat de zulken gestenigd zullen worden; Gij dan, wat zegt Gij? 6 En dit zeiden zij, Hem verzoekende, opdat zij iets hadden, om Hem te beschuldigen. Maar Jezus, nederbukkende, schreef met den vinger in de aarde. 7 En als zij Hem bleven vragen, richtte Hij Zich op, en zeide tot hen: **Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst den steen op haar.** 8 En wederom nederbukkende, schreef Hij in de aarde.*

De schriftgeleerden en Farizeeën waren religieuze mannen die geloofden dat hun strikte naleving van de Wet van Mozes hen rechtvaardig maakte (Mattheüs 23:28, Lukas 18:11-12, Filippenzen 3:4-6).

“Matth.23:28: Alzo ook schijnt gij wel den mensen van buiten rechtvaardig, maar van binnen zijt gij vol geveinsdheid en ongerechtigheid.

Lukas 18:11-12: 11 De Farizeer, staande, bad dit bij zichzelf: O God! ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers; of ook gelijk deze tollenaar. 12 Ik vast tweemaal per week; ik geef tienden van alles, wat ik bezit.

“Fil.3:4-6: 4 Hoewel ik heb, dat ik ook in het vlees betrouwen mocht; indien iemand anders meent te betrouwen in het vlees, ik nog meer. 5 Besneden ten achtsten dage, uit het geslacht van Israel, van den stam van Benjamin, een Hebreer uit de Hebreen, naar de wet een Farizeer; 6 Naar den ijver een vervolger der Gemeente; naar de rechtvaardigheid, die in de wet is, zijnde onberispelijk.

Je zou kunnen verwachten dat deze zelfingenomen mannen deze vrouw, die ze als een zondaar beschouwden, terstond zouden stenigen, maar de Schrift zegt: (zie vers 9a).

*“Johannes 8:9: **Maar zij, dit horende, en van hun geweten overtuigd zijnde, gingen uit, de één na den andere, beginnende van de oudsten tot de laatsten; en Jezus werd alleen gelaten; en de vrouw in het midden staande.***

De woorden “*overtuigd zijnde*” betekent dat ze bestraft of berispt werden. Wie heeft hen terechtgewezen? Hun eigen geweten! Terwijl ze probeerden een beschuldiging tegen Jezus in te brengen (Johannes 8:6), concentreerde Hij hun aandacht op de kwestie van hun eigen zonde, zeggende: “*Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst den steen op haar*”. De vraag die hij aan hen stelde was: “Zijn jullie zonder zonde?” Hun geweten bestrafte hen en getuigde duidelijk in hen dat zij niet zonder zonde waren. “*beginnende van de oudsten tot de laatsten*” liepen ze allemaal weg.

De vrouw bleef alleen achter met Jezus, de enige die “zonder zonde” was, maar Hij veroordeelde haar niet. Hij stuurde haar weg en vermaande haar om niet meer te zondigen (Johannes 8:9-11). (zie vers 11).

*“Joh.8:9-11: 9 Maar zij, dit horende, en van hun geweten overtuigd zijnde, gingen uit, de een na den andere, beginnende van de oudsten tot de laatsten; en Jezus werd alleen gelaten; en de vrouw in het midden staande. 10 En Jezus, Zich oprichtende, en niemand ziende dan de vrouw, zeide tot haar: Vrouw, waar zijn deze uw beschuldigers? Heeft u niemand veroordeeld? 11 En zij zeide: Niemand, Heere! En Jezus zeide tot haar: **Zo veroordeel ik u ook niet; ga heen, en zondig niet meer.***

Wat is het geweten?

Sommige mensen beschrijven het geweten als die “kleine stem” in ons hoofd die ons vertelt wat we moeten doen. In tekenfilms en tv-commercials wordt het geweten vaak afgebeeld als een kleine witte engel met een halo die in één oor spreekt en ons zegt om te doen wat goed is, terwijl een rode duivel met een hooivork in het andere oor spreekt en ons zegt te doen wat verkeerd is. Hoewel dit geen nauwkeurige beschrijvingen zijn, benadrukken ze de basisfunctie van het geweten: onderscheid maken tussen goed en kwaad.

Webster's Dictionary definieert het woord geweten als "een besef van goed en kwaad, met een dwang om goed te doen". Het komt van een Latijns woord dat letterlijk betekent "te weten met". Het Griekse woord vertaald met geweten in de Schrift is het woord sunedeisis. Het voorzetsel sun betekent "samen met". Het werkwoord eido betekent "zien, weten, waarnemen of onderscheiden". Het woord geweten kan gezamenlijke kennis of mede-kennis met zichzelf worden genoemd. Het Grieks-Engelse Lexicon van Thayer zegt dat het geweten "onderscheid maakt tussen wat moreel goed en slecht is, en ons ertoe aanzet het eerste te doen en het laatste te mijden, het ene aanbeveelt en het andere veroordeelt."

Hoe kwam de mens aan een geweten?

Toen God Adam en Eva schiep, plaatste Hij hen in de Hof van Eden om het te verzorgen en te bewaren. Hij beval dat ze vrijelijk van de bomen in de tuin konden eten, behalve één boom.

"Genesis 2:17: Maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.

We lezen in Genesis, hoofdstuk 3, hoe de slang Eva misleidde en ze de vrucht van de verboden boom at, de vrucht ook aan haar man Adam gaf, en hij at.

"Genesis 3:7-8: 7 Toen werden hun beider ogen geopend, en zij werden gewaar, dat zij naakt waren; en zij hechtten vijgeboombladeren samen, en maakten zich schorten. 8 En zij hoorden de stem van den Heere God, wandelende in den hof, aan den wind des daags. Toen verborg zich Adam en zijn vrouw voor het aangezicht van den Heere God, in het midden van het geboomte des hofs.

Het eerste wat Adam en Eva deden was zichzelf bedekken met vijgenbladeren. Waarom zouden ze dat doen? We lezen in Genesis 2:25 dat toen ze werden geschapen:

"Gen.2:25: En zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw; en zij schaamden zich niet".

Waarom zouden ze zich nu dan schamen? Ze waren zich nu "bewust" van hun naaktheid. Nadat ze de vrucht van deze boom hadden gegeten, wisten ze nu het verschil tussen goed en kwaad (Genesis 3:22), niet omdat de vrucht zelf een soort chemische reactie of fysieke verandering in hen veroorzaakte, maar omdat ze kwaad hadden begaan door ongehoorzaam te zijn aan God .

*"Gen.3:22: Toen zeide de HEERE God: **Ziet, de mens is geworden als Onzer een, kennende het goed en het kwaad!** Nu dan, dat hij zijn hand niet uitsteke, en neme ook van den boom des levens, en ete, en leve in eeuwigheid.*

Ze schaamden zich voor hun naaktheid, maar ze schaamden zich meer voor hun zonde tegen God en probeerden zich te verbergen voor zijn aanwezigheid. Deze kennis van goed en kwaad markeerde het begin van het geweten van de mens, zijn bewustzijn van zonde.

Hebben alle mensen een geweten?

Soms horen we dat mensen worden beschreven als "zonder geweten" of "gewetenloze handelingen" begaan. Hebben alle mensen een geweten, of alleen gelovigen? De apostel Paulus spreekt in 2 Korinthiërs 4:2 over:

*"Maar wij hebben verworpen de bedekselen der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid **onszelven aangenaam makende bij alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid Gods**".*

We zien uit deze verklaring dat alle mensen een geweten hebben, zowel gelovigen als ongelovigen. Bijvoorbeeld, het incident beschreven in Johannes, hoofdstuk 8, met betrekking tot de Joodse heersers en de vrouw betrappt op overspel, toont aan dat de schriftgeleerden en Farizeeën een geweten hadden.

Deze mannen waren duidelijk niet gered, want hoewel ze een uiterlijk vertoon van rechtvaardigheid hadden (Mattheüs 23:28), waren hun harten ver van God verwijderd (Mattheüs 15:8).

"Matth.23:28: Alzo ook schijnt gij wel den mensen van buiten rechtvaardig, maar van binnen zijt gij vol geveinsdheid en ongerechtigheid.

"Matth.15:8: Dit volk genaakt Mij met hun mond, en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij;

Toen deze zelfingenomen mannen werden ondervraagd of zij zonder zonde waren of niet, berispte hun geweten hen, en niemand durfde een steen te werpen op de vrouw die betrappt was op overspel.

Een ander voorbeeld van ongelovigen waarvan wordt gezegd dat ze een geweten hebben, zijn de Heidenen in de Oud-Testamentische periode. Het verbond van de wet werd gesloten tussen God en Zijn uitverkoren volk, Israël. De andere naties, die Heidenen worden genoemd, hadden geen deel aan dat verbond. Ze waren:

"Ef.2-11-12: 11 Daarom gedenkt, dat gij, die eertijds heidenen waart in het vlees, en die voorhuid genaamd werdt van degenen, die genaamd zijn besnijdenis in het vlees, die met handen geschiedt; 12 Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israels, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld.

Hoewel ze "zonder wet" waren, hield God hen nog steeds verantwoordelijk voor hun zonden, net alsof ze onder de wet waren.

"Rom.2:14-15: 14 Want wanneer de heidenen, die de wet niet hebben, van nature de dingen doen, die der wet zijn, deze, de wet niet hebbende, zijn zichzelf een wet; 15 Als die betonen het werk der wet geschreven in hun harten, hun geweten medegetuigende, en de gedachten onder elkander hen beschuldigende, of ook ontschuldigende).

Hoewel de Heidenen niet onder de wet waren, deden zij toch de dingen die in de wet zijn vervat. Wat zou hen ertoe brengen de dingen die in de wet staan te doen als de wet hen nooit was gegeven? Het was hun "natuur", iets waarmee ze werden geboren. Het werk van de wet was geschreven in

hun hart. Hun geweten getuigde in hen van wat goed en kwaad was, beschuldigde of verontschuldigde elke gedachte, woord en daad.

Net zoals we worden geboren met een zondige natuur die aan ons is doorgegeven door onze vader, Adam, worden we ook geboren met een geweten, het vermogen om onderscheid te maken tussen goed en kwaad.

Waarom werd de mens een geweten gegeven?

Is het geweten goed? Is het iets dat de mens zou moeten volgen? Over het algemeen is het antwoord op deze vragen "Ja". Hoewel we zeker een morele achteruitgang in onze wereld van vandaag zien, zien we nog steeds een fundamentele morele goedheid, zelfs onder ongelovigen. Hoe is dit mogelijk? Het antwoord is het geweten van de mens. Wetende wat de zondige natuur van de mens is, zouden we kunnen verwachten absoluut geen goed moreel gedrag te vinden onder ongelovigen (Efeziërs 4:22), maar dat is niet het geval.

"Ef.4:22: Te weten dat gij zoudt afleggen, aangaande de vorige wandeling, den ouden mens, die verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding;

Overweeg bijvoorbeeld de kwestie van bescheidenheid in kleding. We leven in een wereld die steeds onfatsoenlijker wordt in kleding, maar toch houden de meeste mensen nog steeds een gevoel van bescheidenheid en fatsoen in hun kledingkeuze. Wat brengt hen ertoe om dat te doen? Hun geweten. Dit gevoel van fatsoen en bescheidenheid begon in de Hof van Eden onmiddellijk nadat Adam en Eva zondigden. Ze wisten dat ze naakt waren en zochten zichzelf te kleden. Hun nieuw verworven geweten bracht hen ertoe om te doen wat moreel goed was, om bescheiden te zijn betreffende hun lichaam.

We zien ook dat het geweten de mens ertoe leidt dat hij zich onderwerpt aan de heersende autoriteiten (Romeinen 13:5). We leven in een wereld die steeds minder respect heeft voor regeringen en ongehoorzaam is aan wetten, maar toch erkennen de meeste mensen, vanwege hun geweten, nog steeds de noodzaak van het hebben van wetten en autoriteiten om deze wetten af te dwingen cq te handhaven.

Bedenk dat God de mens een geweten heeft gegeven. Het is Zijn manier om de zondige aard van de mens te beheersen of te beperken. We leven in een "*boze wereld*" (Galaten 1:4).

*"Gal.1:4: Die Zichzelfen gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit **deze tegenwoordige boze wereld**, naar den wil van onzen God en Vader;*

Naarmate we dichter bij het einde van dit tijdperk komen (*de bedeling der genade Gods*) (Efeziërs 3:2), weten we dat er "zware tijden" zullen komen (2 Timotheüs 3:1).

"2Tim.3:1: En weet dit, dat in de laatste dagen ontstaan zullen zware tijden.

Maar hoe erg en gevaarlijk de wereld nu ook is, bedenk hoeveel erger het zou zijn als de mens geen kennis had van goed en kwaad; als hij geen geweten had dat hem ertoe bracht om te doen wat

moreel goed en juist is. De wereld zou zo verschrikkelijk zijn dat het voor de mensen onmogelijk zou zijn om iets als een vreedzaam en veilig bestaan te hebben.

Is het volgen van ons geweten goed genoeg?

Veel mensen geloven dat als ze gewoon hun geweten volgen en doen wat het zegt dat ze "goed" zijn, dat God hen zal accepteren en dat ze op een dag naar de hemel zullen gaan. Hoewel ons geweten in principe goed is en we hopen dat de meeste mensen hun geweten volgen, leert de Bijbel duidelijk dat het "moreel goed zijn" niemand verlost van hun zonden. Ons geweten stelt ons in staat om goed en kwaad te onderscheiden of te kennen. Het kan ons zelfs doen streven om te doen wat moreel goed is in de ogen van mensen, maar in ons vlees zijn we machteloos om te doen wat goed is in Gods ogen (Romeinen 8:3, Romeinen 3:10-20).

"Rom.8:3: Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees.

"Rom.3:10-20: 10 Gelijk geschreven is: Er is niemand rechtvaardig, ook niet een; 11 Er is niemand, die verstandig is, er is niemand, die God zoekt. 12 Allen zijn zij afgeweken, te zamen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die goed doet, er is ook niet tot een toe. 13 Hun keel is een geopend graf; met hun tongen plegen zij bedrog; slangenvenijn is onder hun lippen. 14 Welker mond vol is van vervloeking en bitterheid; 15 Hun voeten zijn snel om bloed te vergieten; 16 Vernieling en ellendigheid is in hun wegen; 17 En den weg des vredes hebben zij niet gekend. 18 Er is geen vreze Gods voor hun ogen. 19 Wij weten nu, dat al wat de wet zegt, zij dat spreekt tot degenen, die onder de wet zijn; opdat alle mond gestopt worde en de gehele wereld voor God verdoemelijk zij. 20 Daarom zal uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd worden, voor Hem; want door de wet is de kennis der zonde.

Wij zijn allemaal zondaars die tekortschieten betreffende Gods heilige en rechtvaardige norm (Romeinen 3:23).

"Rom.3:23: Want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods;

Vanwege onze zonde zijn we gescheiden van God en zijn we onder de straf voor de zonde, welke de dood is (Romeinen 6:23).

"Rom.6:23: Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere.

Ongeacht hoe zorgvuldig we ons geweten volgen in gedachte, woord en daad, we kunnen onze geestelijke toestand niet veranderen. We blijven "dood door de misdaden en de zonden" (Efeziërs 2:1-3).

"Ef.2:1-3: 1 En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden; 2 In welke gij eertijds gewandeld hebt, naar de eeuw dezer wereld, naar den overste van de macht der lucht, van den geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid; 3 Onder dewelke ook wij

allen eertijds verkeerd hebben in de begeerlijkheden onzes vleses, doende den wil des vleses en der gedachten; en wij waren van nature kinderen des toorns, gelijk ook de anderen;

God Zelf heeft de enige manier voor ons verschaft om gered te worden van onze zonden (Johannes 14: 6).

“Joh.14:6: Jezus zeide tot hem: Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader, dan door Mij.

Vanwege zijn grote liefde voor ons stuurde God zijn eniggeboren Zoon de wereld in om aan het kruis van Golgotha te sterven voor de zonden van de hele wereld (1 Johannes 4: 9-10, 2:2).

“1Joh.4:9-10: 9 Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem. 10 Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden.

“1Joh.2:2: En Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld.

Redding heeft niets te maken met onze morele goedheid of goede werken (Efeziërs 2:8-9).

“Ef.2:8-9: 8 Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave; 9 Niet uit de werken, opdat niemand roeme.

Het volbrachte werk van Christus maakt het mogelijk om gered te worden en een relatie met God aan te gaan. Wanneer we geloven dat Jezus Christus, Gods Zoon, stierf voor onze zonden, begraven werd en weer opstond (1 Korinthiërs 15:3-4), wanneer we ons volledige vertrouwen stellen in Christus en Zijn volbrachte werk aan het kruis, dan redt God ons.

“1Kor.15:3-4: 3 Want ik heb ulieden ten eerste overgegeven, hetgeen ik ook ontvangen heb, dat Christus gestorven is voor onze zonden, naar de Schriften; 4 En dat Hij is begraven, en dat Hij is opgewekt ten derden dage, naar de Schriften;

Hij maakt ons levend met Christus (Efeziërs 2:4-5). We worden kinderen van God door geloof in Christus Jezus (Galaten 3:26).

“Ef.2:4-5: 4 Maar God, Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, 5 Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; (uit genade zijt gij zalig geworden),

“Gal.3:26: Want gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus.

Een niet-gered persoon zijn geweten moet gereinigd worden (Hebreeën 9:14).

“Hebr.9:14: Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen?

Goede werken of religieuze werken hebben niet de macht om deze reiniging te volbrengen. Zelfs de offers, die onder de wet werden aangeboden, konden alleen de zonden van het volk **bedekken**; ze konden de zonden niet wegnemen.

Daarom bleven de mensen zich bewust van hun zonden en schuldgevoelens. Ware vergeving van zonden en reiniging van ons geweten komt alleen door het bloed van onze Heer en Heiland, Jezus Christus (Efeziërs 1:7, Kolossenzen 1:14; Hebreeëen 10:9-14).

*“Ef.1:7: In Welken wij **hebben** de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar den rijkdom Zijner genade,*

*“Kol.1:14: In Denwelken wij de verlossing **hebben** door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden;*

“Hebr.10:9-14: 9 Toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God! Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen. 10 In welken wil wij geheiligd zijn, door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal geschied. 11 En een iegelijk priester stond wel alle dagen dienende, en dezelfde slachtofferen dikmaals offerende, die de zonden nimmermeer kunnen wegnemen; 12 Maar Deze, een slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechter hand Gods; 13 Voorts verwachtende, totdat Zijn vijanden gesteld worden tot een voetbank Zijner voeten. 14 Want met een offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden.

God kan ons geweten op de één of andere manier gebruiken om ons te laten erkennen dat we zondaars zijn, maar het volgen van ons geweten is niet genoeg om ons te redden.

Moeten we ons geweten onze gids laten zijn?

We horen vaak dat mensen de uitdrukking gebruiken: "Laat je geweten je gids zijn." We hebben al gezegd dat voor de mensheid in het algemeen het geweten een goed doel dient, maar is het geweten een betrouwbare gids voor een gelovige, voor iemand die Jezus Christus als Redder vertrouwd?

De Schrift leert dat het geweten goed kan zijn (Handelingen 23:1; 1 Timotheüs 1:5,19), puur of rein (1 Timotheüs 3:9, 2 Timotheüs 1:3) en zonder aanstoot (Handelingen 24:16) .

“Hand.23:1: En Paulus, de ogen op den raad houdende, zeide: Mannen broeders! ik heb met alle goed geweten voor God gewandeld tot op dezen dag.

“1Tim.1:5 en 19: 5 Maar het einde des gebods is liefde uit een rein hart, en uit een goed geweten, en uit een ongeveinsd geloof.....19 Houdende het geloof, en een goed geweten, hetwelk sommigen verstoten hebbende, van het geloof schipbreuk geleden hebben;

“1Tim.3:9: Houdende de verborgenheid des geloofs in een rein geweten.

“2Tim.1:3: Ik dank God, Wien ik diene van mijn voorouderen aan in een rein geweten, gelijk ik zonder ophouden uwer gedachtig ben in mijn gebeden nacht en dag;

“Hand.24:16: En hierin oefen ik mijzelven, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de mensen.

De Schrift leert ook dat het geweten kan zijn: zwak (1 Korinthiërs 8:7, 10, 12), slecht of verdorven (Hebreeën 10:22), verontreinigd, of bevlekt (Titus 1:15, 2 Timotheüs 3:3-4), dichtgeschroeid met een heet brandijzer (1 Timoteüs 4:2). We zien deze verdorvenheid zeker in het geweten van ongelovigen.

“1Kor.8:7 en 10 en 12: 7 Doch in allen is de kennis niet; maar sommigen, met een geweten des afgods tot nog toe, eten als iets dat den afgoden geofferd is; en hun geweten, zwak zijnde, wordt bevlekt.....10 Want zo iemand u, die de kennis hebt, ziet in der afgoden tempel aanzitten, zal het geweten deszelve, die zwak is, niet gestijfd worden, om te eten de dingen, die den afgoden geofferd zijn?.....12 Doch gijlieden, alzo tegen de broeders zondigende, en hun zwak geweten kwetsende, zondigt tegen Christus.

“Hebr.10:22: Zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, en het lichaam gewassen zijnde met rein water.

“Titus 1:15: Alle dingen zijn wel rein den reinen, maar den bevleekten en ongelovigen is geen ding rein, maar beide hun verstand en geweten zijn bevlekt.

“2Tim.3:3-4: 3 Zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, achterklappers, onmatig, wreed, zonder liefde tot de goeden, 4 Verraders, roekeloos, opgeblazen, meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods;

“1Tim.4:2: Door geveinsdheid der leugensprekers, hebbende hun eigen geweten als met een brandijzer toegeschroeid;

Paul vertelde Titus:

“Titus 1:15: Alle dingen zijn wel rein den reinen, maar den bevleekten en ongelovigen is geen ding rein, maar beide hun verstand en geweten zijn bevlekt.

Het geweten van een niet-gered persoon kan na verloop van tijd verontreinigd of bedorven worden. We zien dit in onze samenleving van vandaag. Mensen rationaliseren hun gedrag.

Rationaliseren betekent: “Een manier om zichzelf te rechtvaardigen door – bewust of onbewust – gedragingen, drijfveren of gevoelens fraaier en verstandiger uit te leggen dan ze zijn”.

Ze nemen een filosofie aan van moreel relativisme of situationele ethiek, die verklaart dat er geen morele absoluutheden zijn, maar ieder persoon bepaalt voor zichzelf wat goed of fout is, afhankelijk van de situatie. Met dit soort filosofie is het gemakkelijk om te zien hoe iemands geweten zo bedorven kan worden dat het een punt bereikt dat het "wordt toegeschroeid met een heet brandijzer" (1 Timotheüs 4:2). Het Griekse woord vertaald met "toegeschroeid met een heet brandijzer" is waar we ons woord "dichtschrœien" van krijgen. Het verwijst naar een geweten dat ongevoelig is geworden, en dus niet in staat is goed van kwaad te onderscheiden.

Hoewel we verwachten dat deze bedorvenheid van het geweten te zien zal zijn in hen die Jezus Christus niet als Redder kennen, moeten we erkennen dat het geweten van een gelovige ook verontreinigd kan worden. Paulus getuigde in de Heer dat gelovigen:

“Ef.4:17-20: 17 Ik zeg dan dit, en betuig het in den Heere, dat gij niet meer wandelt, gelijk als de andere heidenen wandelen in de ijdelheid huns gemoeds. 18 Verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods, door de onwetendheid, die in hen is, door de verharding huns harten; 19 Welke, ongevoelig geworden zijnde, zichzelf hebben overgegeven tot ontuchtigheid, om alle onreinigheid gieriglijk te bedrijven. 20 Doch gij hebt Christus alzo niet geleerd;

Aangezien Paulus ons er op wijst om op deze manier "niet meer te wandelen", moet het voor ons mogelijk zijn om zo te wandelen nadat we gered zijn. Een gelovige die voortdurend in overeenstemming met de wereld en zijn eigen vleselijke verlangens wandelt, kan "ongevoelig" worden waardoor zijn geweten dan niet meer in staat is om betrouwbaar onderscheid te maken tussen goed en kwaad.

Als niet ons geweten onze gids is, wat moet dan onze gids zijn?

Wanneer we op Jezus Christus als Heiland vertrouwen, worden we een nieuwe schepping in Christus (2 Korinthiërs 5:17).

“2Kor.5:17: Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.

We ontvangen een nieuwe, geestelijke natuur, de nieuwe mens, die "volgens God is geschapen in ware gerechtigheid en heiligheid" (Efeziërs 4:24).

“Ef.4:24: En den nieuwen mens aandoen, die naar God geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid.

We behouden nog steeds de oude, zondige natuur waarmee we zijn geboren, een natuur die “*verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding*” (Efeziërs 4:22), maar onze nieuwe natuur stelt ons in staat om voor de Heer te leven en Hem te behagen.

“Ef.4:22: Te weten dat gij zoudt afleggen, aangaande de vorige wandeling, den ouden mens, die verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding;

Met deze twee naturen, is er een voortdurende strijd in ons over welke natuur controle zal hebben (Romeinen 7: 15-25). Hoe kunnen we weten en doen wat juist is?

“Rom.7:15-25: 15 Want hetgeen ik doe, dat ken ik niet; want hetgeen ik wil, dat doe ik niet, maar hetgeen ik haat, dat doe ik. 16 En indien ik hetgene doe, dat ik niet wil, zo stem ik de wet toe, dat zij goed is. 17 Ik dan doe datzelfde nu niet meer, maar de zonde, die in mij woont. 18 Want ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vlees, geen goed woont; want het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet. 19 Want het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik. 20 Indien ik hetgene doe, dat ik niet wil, zo doe ik nu hetzelfde niet meer, maar de zonde, die in mij woont. 21 Zo vind ik dan deze wet in mij; als ik het goede wil doen, dat het kwade mij bijligt. 22 Want ik heb een vermaak in de wet Gods, naar den inwendigen mens; 23 Maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds, en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is. 24 Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods? 25 Ik dank

God, door Jezus Christus, onzen Heere. (7:26) Zo dan, ik zelf dien wel met het gemoed de wet Gods, maar met het vlees de wet der zonde.

God heeft ons niet alleen gelaten in deze strijd. Hij heeft ons zijn Heilige Geest gegeven om in ons te wonen (Romeinen 8:9,11) en om ons te sterken (Efeziërs 3:16), maar alleen als we leven "naar de Geest", wat betekent gecontroleerd door of geleid door de Heilige Geest.

"Rom.8:9 en 11: 9 Doch gijlieden zijt niet in het vlees, maar in den Geest, zo anders de Geest Gods in u woont. Maar zo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe.....11 En indien de Geest Desgenen, Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij, Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken, door Zijn Geest, Die in u woont.

"Ef.3:16: Opdat Hij u geve, naar den rijkdom Zijner heerlijkheid, met kracht versterkt te worden door Zijn Geest in den inwendigen mens;

Om dit te doen, moeten we onszelf aan Hem overgeven (Romeinen 6:13, 12:1-2), en onszelf volledig ter beschikking stellen voor Zijn gebruik.

"Rom.6:13: En stelt uwe leden niet der zonde tot wapenen der ongerechtigheid; maar stelt uzelfven Gode, als uit de doden levende geworden zijnde, en stelt uw leden Gode tot wapenen der gerechtigheid.

"Rom.12:1-2: 1 Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst. 2 En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven, welke de goede, en welbehagelijke en volmaakte wil van God zij.

Dit is wat Paulus beschrijft als "geestelijk ingesteld" (Romeinen 8:6). Ons geweten is misschien niet altijd een betrouwbare gids, maar de leiding van de Heilige Geest in ons leven is absoluut betrouwbaar!

"Rom.8:6: Want het bedenken des vleses is de dood; maar het bedenken des Geestes is het leven en vrede;

Hoe bemerken we het verschil tussen ons geweten en de leiding van Gods Geest in ons? Dat kan moeilijk zijn als God ons geen openbaring van Zijn wil voor ons leven had gegeven - het Woord van God! De Bijbel is Gods Woord. Het is "door God geademd" (2 Timotheüs 3:16).

"2Tim.3:16: Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is;

Het is de bron van absolute waarheid en we kunnen er vast op vertrouwen. Gods Woord rust ons ten volle toe voor een leven van dienst aan Hem (2 Timotheüs 3:17).

"2Tim.3:17: Opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust.

Als we onszelf ijverig op de studie en de praktijk van de Schrift toeleggen, en zorgvuldig het Woord der waarheid recht snijden, kunnen we onbeschaamd zijn, wetende dat God het werk goedkeurt dat we voor Hem doen (2 Timotheüs 2:15).

“2Tim.2:15: Benaarstig u, om uzelf Gode beproefd voor te stellen, een arbeider, die niet beschaamd wordt, die het Woord der waarheid recht snijdt.

Gods Woord is een veel betrouwbaarder gids dan ons geweten. Het is een levend, krachtig Boek dat onze harten en zielen doorboort. Hoewel ons geweten zwak, verontreinigd, of zelfs dichtgeschroeid kan zijn met een brandijzer; wanneer we echter geconfronteerd worden met de waarheid van Gods Woord, wordt het een onderscheider, een criticus van de gedachten en intenties van ons hart (Hebreeën 4:12).

“Hebr.4:12: Want het Woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel, en des geestes, en der samenvoegselen, en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten.

Gods Woord geeft ons het ware beeld van wat goed en fout is, wat goed en slecht is, wat de Heer welgevallig is en wat Hem pijn doet. Ja, er zijn morele absoluutheden, en we vinden ze duidelijk onderwezen in de Schrift. Als we Gods Woord lezen en bestuderen, groeien we in kennis en in ons vermogen om de dingen te onderscheiden die kostelijk zijn voor God (Filippenzen 1:9-11).

“Fil.1:9-11: 9 En dit bid ik God, dat uw liefde nog meer en meer overvloedig worde in erkenning en alle gevoelens; 10 Opdat gij beproeft de dingen, die daarvan verschillen, opdat gij oprecht zijt, en zonder aanstoot te geven, tot den dag van Christus; 11 Vervuld met vruchten der gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn tot heerlijkheid en prijs van God.

Dus, als we echt Gods wil willen kennen en volgen, moeten we ter harte nemen wat Paulus de gelovigen te Kolosse zei:

"Kol.3:16: Het woord van Christus wone rijkelijk in u....."

Wanneer ons verstand en ons hart vervuld zijn met de waarheid van Gods Woord zullen we weten wat juist is in Zijn ogen. Als we toegewijd zijn aan de Heilige Geest en door Hem worden beheerst, zullen we in staat zijn om in ons leven de Heer te behagen.

Is het geweten belangrijk voor een gelovige?

Als we eenmaal gered zijn, is ons geweten dan nog steeds belangrijk? Ja. De apostel Paulus benadrukte het belang van het geweten in zijn getuigenis voor het Joodse Sanhedrin (Handelingen 23:1) en voor de Romeinse gouverneur Felix (Handelingen 24:16).

“Hand.23:1: En Paulus, de ogen op den raad houdende, zeide: Mannen broeders! ik heb met alle goed geweten voor God gewandeld tot op dezen dag.

“Hand.24:16: En hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de mensen.

Paulus vertelde de Joodse leiders: *“Mannen broeders! ik heb met alle goed geweten voor God gewandeld tot op dezen dag.* Hoewel hij beschuldigd werd door de Joodse leiders, mannen die beweerden rechtvaardig te zijn, wist Paulus in zijn hart, door het getuigenis van zijn geweten, dat hij

deed wat goed was in Gods ogen. Dit was de eerste prioriteit van Paulus, om de Heer te behagen, niet om mensen te plezieren, zoals hij zei in:

“Gal.1:10: Want predik ik nu de mensen, of God? Of zoek ik mensen te behagen? Want indien ik nog mensen behaagde, zo ware ik geen dienstknecht van Christus.

Het getuigenis van Paulus gedurende zijn gehele bediening was:

“2Tim.1:3: Ik dank God, Wien ik diene van mijn voorouderen aan in een rein geweten,.....”.

Paulus vertrouwde zeker niet alleen op zijn geweten. Hij bestudeerde en kende de Oud Testamentische Schriften, hij ontving openbaringen van God en hij werd geleid door de Heilige Geest. Toch vond Paulus de getuigenis van zijn geweten ook belangrijk.

Paul vertelde later aan Felix:

“Hand.24:16: En hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de mensen.

De uitdrukking "onergerlijk" betekent dat wat niet aanstootgevend is. Eerst en vooral zorgde Paulus ervoor dat hij niemand beledigde. Paulus streefde er ook naar een leven te leven zonder aanstoot te geven aan mensen. Dit betekende niet dat Paulus mensen wilde behagen, maar dat hij ervoor zorgde dat zijn woorden en daden anderen niet deden struikelen.

Om een geweten te hebben dat "niet aanstootgevend" jegens mensen is zijn er twee punten van zorg. De eerste is ons gedrag of onze manier van leven, de manier waarop we leven voor de Heer en andere mensen. Dat is een essentieel onderdeel van ons getuigenis. Filippenzen 2:15 leert dat we leven "in het midden van een krom en verdraaid geslacht", en als kinderen van God moeten we "schijnen als lichten in de wereld".

“Fil.2:15: Opdat gij moogt onberispelijk en oprecht zijn, kinderen Gods zijnde, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welke gij schijnt als lichten in de wereld;

Om dit effectief te doen, moeten we onberispelijk en zeker worden in ons gedrag tegenover anderen. Dit betekent niet dat we zondeloos perfect moeten zijn, maar dat we een leven leiden waar anderen niet gemakkelijk fouten in kunnen vinden, een leven dat echt aan Christus is toegewijd. O, dat het getuigenis van ons geweten hetzelfde mocht zijn als dat van Paulus.

2Kor.1:12: Want onze roem is deze, namelijk de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet in vleselijke wijsheid, maar in de genade Gods, in de wereld verkeerd hebben, en allermest bij ulieden.

Wanneer ons geweten getuigt dat ons gedrag puur en goddelijk is, dan kan God onze levens gebruiken om anderen te beïnvloeden. Paulus benadrukte het belang van zijn gedrag bij het dienen van degenen in Efeze (Handelingen 20:17-27) en Thessalonica (1 Tessalonicenzen 2:1-12).

“Hand.20:17-27: 17 Maar hij zond van Milete naar Efeze, en hij ontbood de ouderlingen der Gemeente. 18 En als zij tot hem gekomen waren, zeide hij tot hen: Gijlieden weet, van den eersten dag af, dat ik in Azie ben aangekomen, hoe ik bij u den gansen tijd geweest ben; 19 Dienende den Heere met alle ootmoedigheid, en vele tranen, en verzoeking, die mij overkomen zijn door de lagen

der Joden; 20 Hoe ik niets achtergehouden heb van hetgeen nuttig was, dat ik u niet zou verkondigd en u geleerd hebben, in het openbaar en bij de huizen; 21 Betuigende, beiden Joden en Grieken, de bekering tot God en het geloof in onzen Heere Jezus Christus. 22 En nu ziet, ik, gebonden zijnde door den Geest, reis naar Jeruzalem, niet wetende, wat mij daar ontmoeten zal; 23 Dan dat de Heilige Geest van stad tot stad betuigt, zeggende, dat mij banden en verdrukkingen aanstaande zijn. 24 Maar ik acht op geen ding, noch houde mijn leven dierbaar voor mijzelfen, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, en den dienst, welken ik, van den Heere Jezus ontvangen heb, om te betuigen het Evangelie der genade Gods. 25 En nu ziet, ik weet, dat gij allen, waar ik doorgedaan ben, predikende het Koninkrijk Gods, mijn aangezicht niet meer zien zult. 26 Daarom betuig ik ulieden op dezen huidigen dag, dat ik rein ben van het bloed van u allen. 27 Want ik heb niet achtergehouden, dat ik u niet zou verkondigd hebben al den raad Gods.

“1Thess.2:1-12: 1 Want gij weet zelve, broeders, onzen ingang tot u, dat die niet ijdel is geweest; 2 Maar, hoewel wij te voren geleden hadden, en ook ons smaadheid aangedaan was, gelijk gij weet, te Filippi, zo hebben wij nochtans vrijmoedigheid gebruikt in onzen God, om het Evangelie van God tot u te spreken in veel strijds. 3 Want onze vermaning is niet geweest uit verleiding, noch uit onreinigheid, noch met bedrog; 4 Maar, gelijk wij van God beproefd zijn geweest, dat ons het Evangelie zou toebetrouwd worden, alzo spreken wij, niet als mensen behagende, maar Gode, Die onze harten beproeft. 5 Want wij hebben nooit met pluimstrijkende woorden omgegaan, gelijk gij weet, noch met enig bedeksel van gierigheid; God is getuige! 6 Noch zoekende eer uit mensen, noch van u, noch van anderen; hoewel wij u tot last konden zijn als Christus' apostelen; 7 Maar wij zijn vriendelijk geweest in het midden van u, gelijk als een voedster haar kinderen koestert; 8 Alzo wij, tot u zeer genegen zijnde, hebben u gaarne willen mededelen niet alleen het Evangelie van God, maar ook onze eigen zielen, daarom dat gij ons lief geworden waart. 9 Want gij gedenkt, broeders, onzen arbeid en moeite; want nacht en dag werkende, opdat wij niemand onder u zouden lastig zijn, hebben wij het Evangelie van God onder u gepredikt. 10 Gij zijt getuigen, en God, hoe heilig, en rechtvaardig, en onberispelijk wij u, die gelooft, geweest zijn. 11 Gelijk gij weet, hoe wij een iegelijk van u, als een vader zijn kinderen, vermaanden en vertroostten, 12 En betuigden, dat gij zoudt wandelen, waardiglijk Gode, Die u roept tot Zijn Koninkrijk en heerlijkheid.

Het tweede punt van zorg als we een geweten "zonder aanstoot" tegenover mensen willen hebben, is hoe we omgaan met het Woord van God. Als gelovigen moeten we getuigen van de Heer, niet alleen door de manier waarop we leven (Filippenzen 2:15), maar ook door “het woord des levens voor houdende” (Filippenzen 2:16).

“Fil.2:15-16: 15 Opdat gij moogt onberispelijk en oprecht zijn, kinderen Gods zijnde, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welke gij schijnt als lichten in de wereld; 16 Voorhoudende het woord des levens, mij tot een roem tegen den dag van Christus, dat ik niet tevergeefs heb gelopen, noch tevergeefs gearbeid.

Wanneer we de waarheid van Gods Woord met anderen delen, moeten we voorzichtig zijn met hoe we omgaan en het presenteren. Om te beginnen moeten we eerst de waarheid zelf kennen.

Paulus instrueerde Timotheüs:

“2Tim.2:15: Benaarstig u, om uzelf Gode beproefd voor te stellen, een arbeider, die niet beschaamd wordt, die het Woord der waarheid recht snijdt.

Wanneer we ijverig het Woord der waarheid bestuderen en het “recht snijden”, kunnen we Gods wil en Zijn plan en doel voor Zijn kerk kennen en begrijpen tijdens deze huidige bedeling van genade (Efeziërs 3:19).

“Ef.3:19: En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid Gods.

We moeten de waarheid van Gods Woord kennen, want het biedt de antwoorden die mensen moeten horen (Kolossenzen 4:6).

“Kol.4:6: Uw woord zij te allen tijde in aangenaamheid, met zout besprengd, opdat gij moogt weten, hoe gij een iegelijk moet antwoorden.

Zelfs Petrus vermaande de Joodse gelovigen:

“1Petrus 3:15-16: 15 Maar heiligt God, den Heere, in uw harten; en zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is, met zachtmoedigheid en vrede. 16 En hebt een goed geweten, opdat in hetgeen zij kwalijk van u spreken, als van kwaaddoeners, zij beschaamd mogen worden, die uw goeden wandel in Christus lasteren.

Alleen het kennen van het Woord is echter niet voldoende. We moeten ook voorzichtig zijn in hoe we het Woord aan anderen presenteren. Paulus vertelde de Korinthiërs:

“2Kor.4:2: Maar wij hebben verworpen de bedekselen der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid onszelf aangenaam makende bij alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid Gods.

Toen Paulus het volk in Thessalonica het evangelie verkondigde, was zijn bediening oprecht, zijn motieven zuiver. Zijn verlangens waren niet zelfzuchtig, maar voor de eer en lof van God, 1 Thessalonicenzen 2:4-6:

“4 Maar, gelijk wij van God beproefd zijn geweest, dat ons het Evangelie zou toebetrouwd worden, alzo spreken wij, niet als mensen behagende, maar Gode, Die onze harten beproeft. 5 Want wij hebben nooit met pluimstrijkende woorden omgegaan, gelijk gij weet, noch met enig bedeksel van gierigheid; God is getuige! 6 Noch zoekende eer uit mensen, noch van u, noch van anderen; hoewel wij u tot last konden zijn als Christus' apostelen;

Dientengevolge ontvingen de mensen: *“1Thess.2:13:het Woord der prediking van God.....niet als der mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods Woord, dat ook werkt in u, die gelooft.*

Tenslotte: terwijl we de waarheid van het Woord spreken, is het van vitaal belang dat we dit “in liefde” doen:

“Ef.4:15: Maar de waarheid betrachtende in liefde, alleszins zouden opwassen in Hem, Die het Hoofd is, namelijk Christus;

Paulus vertelde Timotheüs:

“2Tim.2:24-26: 24 En een dienstknecht des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, bekwaam om te leren, en die de kwaden kan verdragen; 25 Met zachtmoedigheid onderwijzende degenen, die tegenstaan; of hun God te eniger tijd bekering gave tot erkenning der waarheid; 26 En zij wederom ontwaken mochten uit den strik des duivels, onder welken zij gevangen waren tot zijn wil.

Onze verantwoordelijkheid is niet om de geest van mensen te veranderen, maar om het Woord van God zorgvuldig, geduldig en nederig met hen te delen, en vertrouwd erop dat God hun harten en levens verandert.

Als ons gedrag aangenaam is voor de Heer en onze omgang met Zijn Woord zuiver is, dan zal het getuigenis van ons geweten er één zijn dat niet aanstootgevend is voor zowel God als mensen.

Hoewel het geweten niet de absolute leidraad is voor ons leven als gelovige, speelt de getuigenis van ons geweten een belangrijke rol in onze dienst aan de Heer. Moge ieder van ons kunnen zeggen, zoals Paulus deed in Hand.23:1:

“ik heb met alle goed geweten voor God gewandeld tot op dezen dag”.